

G A Z E T A W A R S Z A W S K A

We SRZODE DZIA 24. PAZDZIER: ROKU 1787.

Z Warszawy dnia 24. Października.

Listy z Chersonu dnia 6 Października pisane donoszą, że Flota Oczakowska, atakowała powtórnie Forteczkę Kinburn na dniu 2. tegoż miesiąca. Atak się zaczął około godziny drugiej z południa, y trwał aż do godziny ósmej w wieczor. Bomby Turckie uszkodziły nieco Domy w Kinburnie, ale Flota Turcka musiała na koniec cofnąć się do Oczakowa z dość znaczną dla siebie stratą.

Ow Kapitan Galery JP. Chevalier, który po pierwszym ataku Kinburnu przez Flotę Oczakowską, odważył się był sam ieden ruszyć z Głębokiey, naprzeciw Flocie Oczakowskiej, y teyże ieden okręt spalił

(iako o tym było doniesiono w Gazecie Naszey pod Numerem 82.) wyszedł powtórnie po tym ostatnim ataku Kinburnu z Chersonu, gdzie się był retyrował. y bijąc na Flotę Turcką przez nieiaki czas, cofnął się bez poniesienia szkody nazad do Chersonu.

Ostatnie doniesienia z Ukrainy o wniść mającym do Kraiu naszego Woysku Rossyjskim pod Kommandą Feldmarszałka Romanzoff, stwierdzone są Ministeryalnym tu uwiadomieniem, z tym wyraźnie dodatkim, że Feldmarszałek Romanzoff, ma rozkazy największą utrzymywać karność, y wszystko płacić gotowemi pieniędzmi, podług ceny na Targach ustanowionych.

Z Hagi d. 9. Paździer: Miasto *Amsterdam*, wzięło nakoniec determinacją przyśłać tu swoich Deputowanych do Stanów *Holenderskich*, którzy na dniu wczorajszym miejsce swoje w rzeczonych Stanach zabrali; co jest znakiem niezawodnym uspokojenia rozruchow w Rzpłtey *Holenderskiej*, ponieważ przez ten uczyniony krok, Miasto *Amsterdam*, przystąpiło do Rezolucyi wszech Stanow, przywracającej Xiążęciu *Stadhudrowi* jego dawne Prerogatywy.

Z *Amsterdamu* d. 2. Paździer: Już tedy spokojność zdaje się chcieć powrócić do nas, iako się z niniejszego pokaże opisanie. Xiężna *d'Orange* niebyła kontenta z satysfakcyi, którą iey dać miała Deputacya ztąd wysłana; co też naturalnie barzo wypadło. Każdy bez uprzedzenia człowiek rozumiał, że Miasto przychyliło się do Stanow Rezolucyi, którą *Stadhuder* Dziedziczny do godności swoich został przywrocony. Ale całainaczej rzecz się miała. Przeto też Xiąże *Brunświcki*, wczora rano, nieprzyjacielskie kroki, przeciwko tuteyszemu Miastu rozpoczął znowu, chcąc iednak ile możności porządnie opisać wszystko; muszę troche wyżej zasięgnąć moim opisanie. Miasto naprzod, jak wiadomo, do Xiążęcia *Brunświckiego* wysłało Deputacyą, dawszy iey na piśmie Instrukcyą następującą: (1) Deputowani mają się pytać Xiążęcia, dla czego odgrażają nieprzyjacielskim naysciem

na Miasto *Amsterdam*, ktore iednak Krola *Jmci Pruskiego* niezym nie obraziło? (2) Jeżeli odpowie Xiąże, że Krol satysfakcyi żąda dla Xiężney, tedy na co mają mówić, iż dla ważnych przyczyn zatamowano Xiężnie do *Hagi* drogę, y że są gotowi Xiężciu potrzebne dać w tey mierze objaśnienie, oraz prezentować mu Exemplarz Raportu od (przeszłej Kommissyi Woyskowej w *Woerden* ułożonego. (3) Miasto spodziewa się, że Xiąże po nieprzyjacielsku nie natrze na nie, ponieważ przez małą *Inundacyą* już wiele sobie zaszkodziło, tudzież niezawodnieby ztąd krwi rozlanie y rabowanie po Mieście nastąpiło; owszem całe miasto y cała Prowincya *Holandyi* ruynowałyby się przez to, tudzież Krol *Jmci Pruski* na *Komorach Celnych nad Renem*, a w powszechności cała *Europa* na interesach handlowych, niezmiernieby przez to szkodowała. (4) Miasto rozumie, że Xiąże Krolowi *Jmci Pruskiemu* to wszystko zechce remonstrować, aby woyska swoje cofnął, albo, aby przynajmiej tym czasem na *Armisticyum* pozwolono.

Dziwna całe ta Instrukcyą, była naprzod w *Magistracie* ułożona, potym *Wielkiej Radzie* ku pochwaleniu zalecona, daley *Reprezentantom Mieszczan* udzielona, a na końcu po *Patryotycznych Towarzystwach* przeczytana.

Xiąże *Brunświcki*, niemógł Ja-

strukeyi tey, którą mu czytano, do końca dosłuchać, ale przerwawszy czytanie Deputowanemu, rzekł, iż nastąpić musi Deputacya do Hagi do Xiężney Jeymci dla dopełnienia tego, czego Posel Pruski JP. de Thulemeyer względem satysfakcyi żądał, y na co w Hadze y po innych Miastach Holenderskich już pozwolono. Xiąże w refszcie z grzecznością stawiał się osobom Deputowanym, których na obiad zatrzymał z sobą.

Po wroceniu się Deputowanych do Amsterdamu, uchwalono wysłać Deputacyą do Xiężney do Hagi, co, iakośmy przeszłą razą już do nieśli, nastąpiło. Ale ci Deputowani, inney żadney niemieli Plenipotencyi, prócz powitania Xiężney Jeymci z okoliczności iey przybycia do Hagi. O Xiążęciu małżonku iey, y o przyścapieniu Miasta Amsterdamu do Rezolucyi Stanow Holandyi zapadłych od czafu Rewolucyi, nie było wzmianki. Naturalnie mówiąc, Xiężna Jeymci musiała być z tego niekontenta; odpowiedziała zatem Deputowanym: iż żadna inna satysfakcyja nie jest dostateczna, oprócz tey, ażeby Miasto Amsterdam, na 4. Punkta ostatniego Memoryalu JP. de Thulemeyer zupełnie zezwolilo. Takież było Ultimatum y Xiążęcia Brunswickiego.

Gdy Deputowani z tą odpowiedzią z Hagi powrocili, zebrała się Rada y uchwaliła umyślnego do Hagi wysłać, na uproszenie sobie od Stanow Holandyi, dwóch Dele-

gowanych, dla konferowania z dwoma osobami Rady naszej o najlepszych środkach do czynienia Xiężnie Jeymci przyzwoitey satysfakcyi, oraz uproszenia iey, aby przecież z wspomnianych 4. Punktów spuściła nieco. Posłano także kuryera y do Xiążęcia Brunswickiego, prosząc, aby z krokami nieprzyiacielstwa przeciwko tuteyszemu Miastu zatrzymał się poty, poki posłaniec z Hagi niepowroci.

Ale prośba ta była nadaremna. Wczora więc, około godziny 5. ranney, przypuścił Xiąże atak do dalszych Fortyfikacyi naszego Miasta z 5. miejsc razem. Kanonada trwała aż do godziny 11. Wieści (ale fałszywe) ktore przy tey okazji rozeszły się, były pomyslnie barzo. Zapewniano, iż Prusakow zupełnie tak odparto, iż niezdążyli wielu zabitych y ranionych nawet z sobą uprowadzić; inne też tym podobne roznoszono bayki. Prusacy (naturalnie mówiąc) przy dobywaniu y opanowaniu rozmaitych szancow, musieli mieć kilku ranionych y zabitych.

Aż też około południa, przybiegł Goniec z wiadomością, że Xiąże opanował Amstelveen (otrzy cwierci mili ztąd) tak, że Garnizon d'Ouderkerk, z boiazni, aby od Prusakow odcięty nie był, ten plac opuściwszy, musiał się do Amsterdamu uciekać. Po południu dowiedziano się, że Korpus Prusakow przeprawiwszy się na statkach prze-

Harlemkie Morze, o wystrzelenie tylko z armaty stanęło od nędzy go Miasta.

Dopiero znówu wyślano Deputowanych do Xiążęcia *Brunswickiego*, wyprawiono także Deputacją od Miasta do Zgromadzenia Stanow do *Hagi*. Wspomniona Deputacja składała się z JJ. Panow *Hoost von Freeland* y *Temming*. Deputowani ci, jako y posłani do Xiążęcia *Brunswickiego*, mieli moc zezwolenia na Punkta żądane w ostatnim *Memoryale* od *Pruskiego* Pośła *JP. de Thulemeyer* ku satysfakcyi dla Xiężney *d'Orange*. Punkta te są następujące: (1) Xiążęcia *Stadhudera* do wszystkich tego Godności y Praw przywrócić. (2) Przystąpić do Rezolucyi Stanow *Holandyi*, tym końcem uchwalonych. (3) Wszystko do dawnego trybu przyprowadzić, to jest: Złożonych niegdyś Radnych do urzędow przywrócić, a nowoobranych złożyć. (4) Korpusy *Wojskowy* dyzarmować.

Teraz właśnie Deputowani od Xiążęcia *Brunswickiego* powracają z radosnym *Poselstwem*, że zezwoliłi na wspomniane punkta, y ugoda już jest podpisana; podług ktorey, *Wojsko Pruskie* nie wnidzie do *Amsterdamu*. Można ieszcze y to przydać, że pewna tu wiadomość przyszła, iż *Korona Francuska* wzięła teraz *Rezolucyą*, niemieszania się daley w kłótnie *Holenderskie*, ale spokojnie dopuścić biegu *sprawionej* także *Rewolucyi*. Y tak ta *Rewolucya* zupełnie teraz do sku-

tku przyszła, która *Rzpltey* naszej spokojność wraca utraconą, *Fryderyka Wilhelma*, jako wybawiciela *Ojczyzny* naszej chwają y honorem koronuje, y nam miłą pokazuje perspektywę do odzyskania przeszłego naszego szczęścia y dobrego mienia.

Z *Berlina* d. 2. *Pazdziernika* Podług wiadomego *Pisma Memoire Historique &c.* *Grafa de Herzberg*, Król nasz, w pierwszym roku swiego Panowania, łożył sumę od trzech *Milionow* y *160,600. Talerow* ku dobru swiego kraju y swych *Poddanych*.

Z *Berlina* d. 6. *Pazdziernika*. Podług wczorayszych wiadomości z *Holandyi*, *Reingraf de Salm*, z *Holandyi* zniknął; *Francuski* *Posel*, *Graf de St. Priest*, z *Antwerpii* pojechał do *Paryża*, y *Pan de Bourgoyne* z *Hagi* do *Hamburga*. Król *Jmć* dnia 3. tego *Miesiąca* wyjechał do *Dressau*.

Z *Antwerpii* d. 27. *Września*. Od powrotu Deputowanych naszych z *Wiednia*, poczynamy już kosztować owoców pokoju, *Miasto* nasze napęlnia się *zbiegłymi Holendrami*, którzy gromadnie codzien do nas przybywając, w murach naszych szukają schronienia y bezpieczeństwa, ktorych w *nieszczęśliwey Ojczyźnie* swojej nie mogą znaleźć. Od dnia 24. tego *Miesiąca*, wiele tu przybyło ludzi znacznych z całemi *Familiami* swemi z *Miasta Zirikzee*, które do *Patrytyoczney Partyi* należało. *Graf de St. Priest* już ztąd wyjechał.

S U P L E M E N T

DO SZYBIEJ WARSZAWSKIEJ

W SRZODĘ DNIA 24. PAZDZIER: ROKU 1787.

Z Warszawy d. 24. Paździer: Dnia onegdajszego, Jmć Pan *Matkouski* Kanclerz W. Kor: wspoł z Małżonką swą, przybył do tutejszey Stolicy o godz: 2. po południu.

Ogłoszonego przez tutejszych Kościołow dzwony zeyscia z tego świata Jmci Pana *Jędzeia Ogińskiego* Woiewody *Trockiego*, obszerniejszy Opisanie, znajduie się w osobnym *Addytamencie* dzisiejszey Gazety.

Z Paryża d. 1. Paździer: Do *Wersalu* przybiegają teraz codziennie prawie kuryerowie z *Holandyi*, *Wiednia* &c. Wczora przybył tam takoz kuryer y z *Berlina*, po ktorego przybyciu, Rada była odprawiona. Graf *Esterhazy*, ktory iak niedawno gloszono, z dywizją woyska przy *Givet* miał wkroczyć do *Holandyi*, w *Paryżu* ieszcze się bawi.

Reymentow 19. w samey rzeczy miało odebrać ordynans do marszu. y 27. innym Reymentom z 4. Kawaleryi, z trzema Dragonii, y jednym Reymentem Huzarow, rozkaz iest posłany gotowania się do tegoż marszu. Officerowie za urlopem muszą iechać do swoich Reymentow; różnym także Reymentom kazano się ściagać ku stronie od *Brest*; stojące zaś w okolicy *Prowanckiey*, muszą ku *Toulon* maszerować. Z tego się pokazuje, że w tych Portach, woyska wsiądą na okręty. W *Brest* uzbiera się aktualnie teraz 12. okrętow liniowych, w *Toulon* 8. y w *Rocheport* 4. Wkrotce dany będzie ordynans do powiększenia niniejszego uzbroienia, y rzecz pewna, że teraz w Portach naszych mamy 56. okrętow liniowych, ktore na prętcie być mogą uzbroione. JP. *Grenville* przybyły z *Londynu*, tu ieszcze bawi, y dziś odpowiedź od naszego Dworu weźmie na przywiezioną swoię Deklaracyą. Upewniają też, że nasz Dwor, *Europeyskim* Dworom poda Deklaracyą, iak *Angielski* Dwor uczynił.

Pogłoska Aliansu między *Francją* y *Austryą* zawartego, ieszcze się utrzymuje; niektorzy dodają nawet, że y *Rossya* do tego Aliansu przystąpiła. Wreszcie to jest pewna, że *Stany Holandyi*, kazały teraz już naszemu Ministerium podziękować za wszelkie woyska nadesłanie, z tym dodatkiem, że zgoda u nich nastąpiła, y że nieprzyjaciele żadnego nie mają w kraju.

Z *Hayi* d. 2. *Pazdzier*: *Stany Generalne* posłały Deputacyą na przywitanie Xiężney *Jeymci d'Orange*. Xiążęta młodzi, przyjęli Deputowanych przy schodach, y prowadzili ich do Apartamentu Xiężney. *J. Pan de Welderen* miał Mowę z powitaniem, na którą odpowiedziała Xiężna, dziękując Deputacyi w języku *Holenderiskim*.

Z *Malines* d. 26. *Września*. W niedzielę, odprawił się tu Uroczysty Festyn z okoliczności publikowaney Cesarzko-Królewskiej Deklaracyi. Mieszczanie domy swoje illuminowali y napisami ozdobili. Między innemi, nad pewnym Kaffehauzem był napis: *Assemblée Politique*, o który żołnierze gniewali się tak dalece, że posłali do Burmistrza z rekwizycyą, aby ten napis zdjęto. Gdy się ich woli zadość niestało, Officer ieden poszarpał tę illuminacyą papierową, co sprawiło rozruch między Mieszczanami y żołnierzami. Żołnierze z początku zbroyną ręką chcieli rozruch uspokoić, ale lud wpadłszy przez to w większy ieszcze gniew, skupiał się gromadami, y kamieniami ciskał na żołnierzy. Od najbliższej warty posłano 15. ludzi dla rozegnania zbiegającego się zewsząd ludu, lecz gdy ze wszystkich stron atakowano żołnierzy y sięgano, przymuszani byli dawać ognia; tym sposobem kupy rozegnali, y sobie rum uczynili. Przy tey okazji, dwóch zabito, y kilku raniono. W momencie Garnizon cały do broni stanął. Dywizyą jednę od 500. ludzi posłano za Miasto dla osadzenia Parku Artyleryi. Umyślnego także wyprawiono zaraz do Xięcia *d'Ursel* do *Bruxelli*, który nazajutrz około godz. 6. ran; tu przyjechał. Xiąże rozmawiając się z Magistratem dysponował, aby Cechy ieszcze Runt odprawowały. Tym czasem iednak Dywizya od 400. ludzi tutejszego Garnizonu, na placu do parady pod bronią stoi ieszcze w gotowości. Atoli jest nadzieia, że Harmonia dobra między Mieszczanami y żołnierzami zupełnie znowu spokoynosc nam przywróci, y że ten przypadek nieprzewidziany, żadnych dalszych za sobą niepociągnie skutkow.

Z *Londynu* d. 27. *Września*. W tych dniach, w tutejszey Menażeryi (*de la Tour de Londres*) gdy wiele zebrało się ludzi dla oglądania dzikich zagranicznych zwierząt, pewna Matka, mająca na ręku trzyletnie dziecko, nierostropną zdięta ciekawością, przystąpiła zbyt blisko do kraty, za którą był Lew osadzony. Postrzegłszy to Lew, wy-

sunął z nagle drapieżną łapę za kratę, y porwał z łona Macierzyńskiego dziecko; a nie mogąc go przez kratę przeciągnąć, drugą pomagał sobie łapą, obracając rozmaicie schwytane dziecko, aby nogi lub ręce przez kratę na pożarcie przeyść mogły. Na ten okropny widok wszyscy przytomni, a mianowicie niezczęśliwa Matka, od strachu struchleli. W tym razie, ieden z przytomnych, uzaliwwszy się nad dzieckiem y nad Matką, niedbając o swe własne niebezpieczeństwo, przykroczył do kraty, y mocując się z łapami lwimi, wyrwał z jego pazurów dziecko. Lew utraconą zdobyczą nadzwyczaj rozgniewany, całym sobą po kilka razy impet przypuścił do kraty, za każdą razą niezmiernie rycząc, tak dalece, że strzegący Lwa tego, wielce się przeląkł, gdyż nigdy tego zwierza tak rozgniewanego niewidział. Co się tycze owego dziecka, lubo dwie wielkie rany z obu stron około pierśi odebrało, dziwnym iednak zrzędzeniem Boskim, Lwa tak groźnego y rozjuszonego pazury, do wnętrzości nie doszły; przeto ma nadzieję przywołany napręcie Felczer, iż go uleczy.

Z *Wiednia d. 29. Września*: Dnia 17. tego Miesiąca, Cesarz Jmć z Xiężniczką *Terezą* Matronką Xiężęcia *Antoniego Saska*, przyjechał do *Laxenburga*. Dziś Monarcha z Xiężniczką namienioną, do tutejszego Zamku jest spodziewany.

Generał *Feldmarszałek de Lascy*, obeymuie Kommandę nad Armią *Węgrzech* z mocą nieograniczoną, przy której Armii, Cesarz Jmć, jako się sam łaskawie oświadczyć raczył, chce być w jego tylko towarzystwie. Wspomniony Generał, dnia 9. Pazdziernika wyjeżdża z *Wiednia*. Arcy Xięże *Franciszek* tak że odprawi tę kompanię. Cesarz Jmć, względem Generała *Browne*, odmienił swoją dyspozycyą tak, że Generał *Feldmarszałek Leytnant*, *Graf Franciszek de Kiniski*, nominowany został Generałem Adjutantem u Arcy Xiężęcia *Franciszka*, a *Feldmarszałek Leytnant*, *Graf de Browne*, Generałem Adjutantem samego Cesarza Jmć; w którym Charakterze, obadwa przy kompanii nadchodzącej naydowac się mają. w *Morawii* także ściąga się Armia od 30. do 40,000. ludzi, nad którą, y nad będącą w *Czechach*, obeymie kmmendę *Feldmarszałek Laudon*.

Rossyjski Generalny Konful na *Wolosczyźnie* *Severin*, którego w przeszcie osadzono, za staraniem Cesarzsko Królewskiego Konfula, został uwolniony, y nayduje się teraz w *Hermannstadt*.

Od *Tureckich Granic d. 26. Września*. Nowy *Hospodar Woloski* przybył, y szczęśliwie *Rossyjskiego* Terrytoryum dopadł. Zabrał on z sobą wielkie Summy pieniężne, które *Turcy* za swoją już byli poczyna-

tal. Na *Multanach* y *Woloszczyźnie*, jest wielki niedostatek żywności wszystkich, który niniejszą wojnę zatrudni nad zwyczajnie.

Z *Kwedlinburga* d. 30. *Września*. Dnia 28. tego Miesiąca Nowa *Xieni Zophia Albertina* Królowna *Szwedzka* z znacznym dworem Dami y Kawalerów, w najlepszym zdrowiu tu przyjechała. Miejska kompania cała, dla iey przywitania, w Uniform była przyodziana, y *Brama Tryumfalna* umyślnie postawiona.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 24. PAŹDZIER: R. 1787.

Ur: *Kunigunda* z *Feliskich Borowska* z Ur: *Wawrzyńcem Borowskim* w *Zygamirzu* wziąwszy przed lat blisko 11, ślub, po rocznym z nim przemieszkaniu już od lat blisko 10. przed męża swego opuśczone, y w tym przeciągu o śmierci iego niepewne jednak doniesienie niaiąc teraz w *Parafii Koreckiej* bawiąca. Podobnież *Kunigunda Jonsowna* z *Wojciechem Podmińskim* *Kucharzem* rodem z *Miasteczka Leżajskiego* w *Podgorzu*, na owczas lat 46. mającym, twierzy okrągley opowatey, wzrostu niskiego, krępy, głowę golać, ieszcze w roku 1771, d. 2. *Kwietnia* w *Międzyrzeczu Koreckim* wziąwszy ślub, y niedaleko tegoż miasteczka półtora roku nim przemieszkawszy, już od lat blisko 15. przez niego porzucona. Obiedwie zaś tak przed swych mężów opuśczone żony w barzo nędznym reraz zostające stanie, po użytych staraniach, nakoniec wyniesionych z *Prześw: Konysforza Łuckiego* *Edyktach*, gdy dotąd żadney o życiu y śmierci zbiegłych mężów należytey powzięć niemogły pewności; iezeliby kto miał o tych mężach ich wiadomość, o doniesienie do *JX. Inflygatora Prześw: Konysfo: Łuckiego Łacińskimi* npr. szają.

Kommissya Rzpltey Skarbu Kor: uwiadomia, iż licytacya *Woytostw* dwuch iako to: *Piękowskiego* we *Wsi Rzeczyce* w *Woiewodztwie Łubelskim* a *Starostwie Kałmierskim* leżącego, intraty roczney *Zł: 95. gr: 24.* Drugiego we *Wsi Fleskach* w *Woiewodz: Podlaskim* *Staro: Bielskim* będącego, intraty roczney *Zł: 100* podług ostatnich *Lustracyi post-Expensis* wyprowadzoney mających, na fundamentie *Rezolucyi* swoich onia 15. *Października 1787.* *Reku* zapadley, na dzień 14. *Mca* *Grudnia* *Roku* terażniejszygo 1787. jest determinowana. Zaczym życzący siebie o bycia *Emphuteusim* na rzeczony *Woytostwa*. odezwy swoje przez *Memoryaly* przy złożeń *Attestatum de sufficienti pignore* od *Ziemstwa* lub *Grodu proprii Districtus*, do *Kommissyi* swiekiej na trzy dni przed *Terminem* *Licytacyi* uczynić mają.

Browar Krolopotcki zwany na *Ulicy Nowolipie* sytuowany pod *Nrem 2444.* będący, wszelkim *Gospodarskim* zabndowaniem jest każdego czasu do sprzedania; *Zyczący* sobie bliższą, mogą się udać po *Informacyą* do *Gospodarza* tamże mieszkalącego.

Furman Włost, mający wóz kryty y cztery konie, powraca z *Warszawy* do *Włoch;* koby go potrzebował, niech się informuje od *J. Pana Piatti,* na *Senatorskiej Ulicy* pod *Nrem 460.* mieszkalącego.

Pifarzowi Browaru J. P. Muhberga na *Pradze*, zginął pułares w *Warszawie* z dołmętem na piwa *Dubelt* beczek 48, a *Ślacheckiego* beczek 2, już temu *Niedziel* cztery dni, koby go znalazł. ma oddać *Burgrabiemu* w *Pałach Xney* *Jey* *Mości Czartoryskiej* *Kuchni* *W. X. Litt:* zato nadgrode należyta odbierze.

W *Mieście Skaryszewle* za *Warszawą:* przy *Pnawce*, z mocy *Dekretu* *Urzędu* *Radzieskiego*, dworek po niegdy sławetnym *Marcinie Brzozowieckim* na gruncie *Czynszowym* do *Pałacy* *ścioła Farnego Skaryszewskiego* należącym, na *Targu* *publicznym*, z dwoma izbami, z dwoma *alkirzami*, z dwoma *klepami*, y za temi z dwoma *izdebkami*, *procz* *komorek*, *przyśianki*, *z altanką* y w niej *przepierzaniem*, z *slayniami* *wygodnemi*, *szpichrzami* *trzema* y na tych *scianach* *wkiem*, z *ogrodem* y *innemi* *wygodnemi* *budowami*, będący *przedawany* przez *więcey* *daiący* d. 1. *Listop: 1787.* tudzież *Książki* *rozne* *ciekawe* *Francuskie* y *Niemieckie.* Koby sobie żyć, niech się uda do *Kancelli* *Miasta* *rzeczonego.*

Za teraźniejszego *Stanisława Augusta* Panowania, został Referendarzem *Litewskim*, toż Sekretarzem *W. Litewskim*, daley Kasztelanem *Trockim*, wreszcie (po śmierci zacnego swego Ojca) Woiewodą *Trockim*; będąc też ozdobiony Orderami *Orła Białego* i *S. Stanisława*:

Publiczne Oyczyźnie usługi, wielorakie odprawował. Był tyle razy Posłem na Sejmy; był w Roku 1760. Marszałkiem Trybunału *Litewskiego*; był Roku 1771. do Dworu Cesarzkiego Posłem do *Wiednia*; był najpierwszym Sekretarzem *Rady Nieustającej*; był Kommissarzem Skarbowym *Litewskim*; był Asesorem do Sądenia *Asesoryi*; był też Roku 1776. Marszałkiem Sejmu *Konfederacyjnego*.

W Dobrach swoich gospodarzył; lecz nie na uciążliwe dochodów swych powiększenie, ale raczey na potrzebne poddaństwa opatrzenie. Kto go widział tak usilnie zaprzatającego się, iż wygodnym po wsiach domów budowaniem, iż potrzebnym dla Kmiotków gruntów wymierzaniem, iż wygodnym dróg i mostów robieniem; rozumiałby, że nie o poddanych, ale o swoich dziatkach ma tak usilne staranie.

Mając iedynaka Syna *Michała* z *Pelagij Szembekowny*, nie chciał go poruczyć żadney zaoczney, ani zagranicznej Edukacyi; lecz w oczach swoich wychowywać go kazał, równie pilne i ostrożne mając oko na Syna, iak i na Nauczycielow. To wychowanie, barzo szczęśliwie poszło, i wielkiey nadziei Kawalera ukształciło; który dał iż podczas przeszłego Sejmu iawnego dowod, gdy usługę Rzepltey na Urzędzie Kommissarza Skarbu *Litewskiego* przyjmując, przynależney dla siebie z tego Urzędu korzyści wspaniale odstąpił, to za największy zysk dla siebie mając, iż bez zysku Oyczyźnie służy.

W takim Synie, słusznie miał zaufanie Ociec, gdy na zdrowiu słabiejąc, kilka ieszcze miesiącami przed śmiercią, oddał mu rząd swoich; przydawali do tego barzo rozumne rady, i Ozcowlkie swoje Błogosławieństwo; sam tym czasem chcąc spokojnie kończyć swe doczesne życie, i do wiecznego gotować się.

Ten życia koniec, gdy się znacznie przybliżał, i od Lekarza o tym był ostrzeżony; przyjął tę nowinę z Chrześcianańką umysłu wspaniałością; w tym tylko nieukontentowanie swe pokazując, że go Lekarz rychley o tak ważney rzeczy nie ostrzegł. Mając przytomnych dwóch Kapitanow, tamiecznego Proboszcza i drugiego Zakonnika, obrał pierwszego, chcąc być dysponowanym od tego, którego mu Opatrzność dała za Pasterza. Rano SS. Sakramentami opatrzony, dzień ten ostatni życia swego na pobożnych aktach ze wszelką przytomnością przepędził, a wieczorem ducha Stworzycielowi swojemu oddał. Nim skonał, czując wnętrzną z przyięcia SS. Sakramentow uspokojenie i wesele, do przytomnych z radością rzekł: *Wszak po Chrześcianańsku chcę umierać!*

ADDYTAMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Z Warszawy d. 24. Paździer. R. 1787.

P przed czasem cale dla Familij i dla Ovczyny, skończył dni swoje JPan Jędrzey z *Kozielek Ogiński*, z dawney Familij Kniaziów (iak i Kon- stytucye Koronne na wielu nieyscach, m anowicie R. 1628. przyznawaią) Woiewoda *Trocki*, Kawaler Orderow *Orła Białego* i *S. Stanisława*, w Ro- ku wieku swego 49 dnia 12. terazniejszego Miesiāca Października, po go- dzinie 8. wieczorney, w Starostwie *Guzowskiem*, o mil 7. od *Warszawy* leżą- cym.

Zrodzony R. 1739 dnia 13. Kwietnia od Tadeusza *Ogińskiego*. Woie- wody *Trockiego*, z Izabellą, Xiężniczką *Kudziwłową* Krayczanką *Litewską*, w pierwszym związku Matżeńskim zostaiącego, który był trzecim Synem Marcyana *Ogińskiego* Woiewody *Witebskiego* z Teresy *Brzostowickiej*; inni zaś z tegoż Matżeństwa Synowie byli: Naystarszy Ignacy Kasztelan *Wileń- ski*, po którym pozostala Wdowa, Jeymość Pani Helena z Familij także *O- gińskich* Woiewodzanka *Wileńska*, pięknych i rzadkich doczekawszy lat, ży- ie dziś (day Boże iak naydlużey! w tuteyszey Stolicy, nieprzestaiąc wy- fokiem i swoimi przymiotami i Cnotami zdobić zawsze Religią, Familią, i płeć swą żeńską. Drugi tegoż Marcyana Woiewody *Witebskiego* Syn, Fran- ciszek Xawery, niegdą w Zakonie *Jezuickim* żyjącym, wielu Kolegiow *Li- tewskich* Rektor. Czwartý Syn Kazimierz Starosta *Babinowiecki*; a piąty Sta- nisław Kasztelan *Witebski*. Długo bytoby pisać o tych wszystkich, którzy z tey starodawney i przezacney *Ogińskiej* Familij, wysokie w Senacie Krze- ściańskim zasiadali, oraz pieczęci Kanclerskie, Butawy Hetmańskie, i Łalki Marszał- kowskie, godnie piastowali; iż zamieczym i o dzisieyszym Michale *Ogińskim* Hetmanie W. W. X. *Litew*: nie tylko w Oyczyźnie, ale i po Zagranicznych Państwach, dobrze zaniomym i szacowanym.

Zacnych Przodkow, godny ten zmarły teraz Potomek, obdarzonym był hojnie od Natury rozlicznymi darami, nie tylko co do Duszy, ale i co do Cia- ła, przy cudney prawdziwie Urodzie; do czego, gdy przystąpił ieszcze p lny polor mądrego wychowania, stał się zdatnym do wielkich w Oyczyźnie U- rzędow.

Iakoż w młodości ieszcze, za przeszłego Panowania *Augusta III* był Starostą *Oszmiańskim* i Pułkownikiem *Petyhorikim*, a potym miał sobie Kon- erowane Miecznikowitwo *Litewskie*.